

SAKSFRAMLEGG

Til:
Universitetsstyret

Møtedato:

Sak:

Forslag til endringer i studieporteføljen - erfaringsbaserte- og toårige masterprogram

Innstilling til vedtak:

1. Styret takker Strategisk utdanningsutvalg for rapporten.
2. Studieprogram som anbefales videreført med merknader følges opp av Strategisk utdanningsutvalg som beskrevet i rapporten.
3. Studieprogram med faglig overlapp følges opp som beskrevet i rapporten. Universitetsdirektøren gis fullmakt til å utforme mandat og sammensetning for arbeidsgruppen som skal gjennomgå ledelsesfagene ved UiT.
4. Universitetsstyret vedtar følgende endringer og anbefalinger til videre oppfølging av studieprogrammer i UiTs portefølje:
 - Masterprogrammet i Telemedicine and E-health revideres. Programmet lyses ikke ut for opptak før revidert program og studieplan er godkjent.
 - Erfaringsbasert master i funksjonshemming og deltakelse revideres. Programmet lyses ikke ut for opptak før revidert program og studieplan er godkjent.
 - Masterprogrammet i Satellite Engineering revideres. Programmet lyses ikke ut for opptak før revidert program og studieplan er godkjent.
 - Masterprogrammet i statistikk revideres. En eventuell sammenslåing mellom master i matematikk og statistikk avventes til den eksterne evalueringen foreligger.
 - Master i matematikk og finans legges ned.
5. Styret ber om å bli orientert om planer for oppfølging av anbefalinger og vedtak som er gjort i forbindelse med gjennomgangen av studieporteføljen del 1 og 2 høsten 2017.

Begrunnelse:

Strategisk utdanningsutvalg (SUV) leverte den 20. oktober 2016 rapport for gjennomgang av studieporteføljen del 1. Etter en intern høring la universitetsdirektøren i sak S 66/16 frem sine vurderinger av SUVs anbefalinger. Universitetsstyret vedtok i denne saken å legge ned totalt 10 studieprogram og –retninger, samt å fryse opptaket høsten 2017 for fire studieprogram. I tillegg til endringene i studieporteføljen, ble det vedtatt at prosessen og mandatet for del 2 av gjennomgangen (toårige- og erfaringsbaserte masterprogram) skulle behandles på styrets møte i februar 2017. Styret vedtok i sak S 4-17 nytt mandat for gjennomgang av masterporteføljen. Det

nye mandatet åpnet for at SUV i større grad kunne vektlegge strategiske hensyn i sine vurderinger av studietilbudene.

SUV leverte den 24. april 2017 rapport fra gjennomgang av studieporteføljen del 2. Den ble sendt på høring internt ved UiT den 25. april, med høringsfrist 23. mai¹. Universitetsdirektøren vil ikke gå i dybden på alle vurderinger og anbefalinger SUV har gitt i rapporten. Rapporten inneholder en grundig beskrivelse av bakgrunn for saken, mandat for arbeidet og hvordan dette er fortolket av utvalget, samt utvalgets anbefalinger om endringer i studieporteføljen og vurderingene som ligger til grunn for disse.

Universitetsdirektøren vil i denne saken spesifikt kommentere og foreslå videre oppfølging av de generelle utfordringene SUV peker på i sin rapport, samt oppfølging av studieprogram med faglig overlapp. Videre blir programmer som er foreslått revidert eller nedlagt kommentert og vurdert spesielt. Utover dette slutter universitetsdirektøren seg til SUVs vurderinger og anbefalinger slik de fremgår av rapporten.

Generelle utfordringer

SUV har i sin rapport pekt på fire generelle utfordringer for mastergradstilbudene ved UiT.

Studiegjennomføring på masternivå

SUV viser til at UiT ligger markant bak sammenlignbare institusjoner når det kommer til hvor stor andel av masterstudentene som gjennomfører studiene på normert tid. Det er også store variasjoner mellom fagmiljøene ved UiT. Mens over 50 % av masterstudentene ved BFE-fak, Kunstfak og NT-fak fullfører mastergraden innen normert tid, er det i underkant av 35 % som fullfører mastergraden på normert tid ved HSL-fak og Helsefak. Vi ser de samme variasjonene mellom fagmiljø nasjonalt, men det er bekymringsverdig at UiT i sin helhet ligger bak institusjoner vi liker å sammenligne oss med.

UiT har i sin strategi mål om å være nasjonalt ledende på gjennomstrømning. Tallene som SUV presenterer i sin rapport viser at vi er langt unna å nå dette målet. Universitetsdirektøren vil utfordre alle studieprogramledere til å sette denne utfordringen på agendaen. SUV har en viktig rolle i utviklingen av UiTs utdanningsstrategi og universitetsdirektøren mener det vil være naturlig at utvalget gis et spesielt ansvar for å følge opp arbeidet med gjennomstrømning og frafall. Universitetsdirektøren forventer at dette arbeidet koordineres med den interne oppfølgingen av det nasjonale prosjektet [*Kompetansedeling for studenters suksess i høyere utdanning*](#) som UiT deltar i.

Rekruttering

SUV peker i sin rapport på at det er flere sentrale masterutdanninger ved UiT som sliter med rekrutteringen. En del av rekrutteringsutfordringene kan spores tilbake til meget høyt frafall på bachelorutdanningene. Totalt er det 16 masterprogram som har færre enn 15 registrerte studenter på hele programmet. SUV argumenterer for at svikt i rekrutteringen til de sentrale disiplinfagene på sikt vil svekke UiTs rolle som breddeuniversitet. Det vil også kunne gjøre det utfordrende å reprodusere og opprettholde sentrale fagmiljø. SUV viser videre til at rekrutteringsarbeidet ved UiT i dag fremstår som fragmentert og stiller spørsmål ved om det er hensiktsmessig organisert. SUV anbefaler dessuten at UiT vurderer innovative rekrutteringstiltak for de studiene som har store rekrutteringsutfordringer. Utvalget mener blant annet at UiT må vurdere økonomiske

¹ Alle høringssvarene er tilgjengelig her: <https://uit.no/om/studieportefoljen>

insentiver for å styrke rekrutteringen og sikre gjennomføringen innenfor utdanninger som er strategisk viktig for UiT og der rekrutteringen har vært lav over flere år.

Universitetsdirektøren deler SUVs bekymring over svak rekruttering til flere av masterutdanningene. Spesielt bekymringsverdig er det at flere av programmene som rekrutterer dårlig er utdanninger vi vet at landsdelens arbeids- og næringsliv har behov for. Universitetsdirektøren registrer også at Kunnskapsdepartementet har gitt et generelt signal om at alle studietilbud bør ha minimum 20 studenter. For UiT kan det være gode grunner til å opprettholde studietilbud med færre studenter, men også vi må ta innover oss at det vil være utfordrende å forsvare opprettholdelsen av studietilbud som over tid produserer få eller ingen kandidater.

Universitetsdirektøren anbefaler at SUV i samarbeid med Avdeling for kommunikasjon og samfunnskontrakt (KSA) gis ansvar for å følge opp disse utfordringene.

Profesjonsrettede masterutdanninger

SUV peker i sin rapport på at UiT har vært med på et av de største utdanningsløftene på flere tiår, ved at videreutdanninger innenfor flere fagområder nå tilbys på masternivå. Selv om satsingen på mange områder har vært vellykket, ligger det store utfordringer knyttet til gjennomføringen i programmene. SUV viser til at masterutdanningene skal passes inn i en modell som ikke nødvendigvis passer arbeidslivet og arbeidsgivere. Mange studenter fullfører derfor bare det de må i henhold til videreutdanningskravet, og faller fra masterløpet.

Universitetsdirektøren deler også SUVs bekymring for den lave andelen av studenter som fullfører masterutdanningene innenfor de tidligere videreutdanningene. Siden de fleste av studentene som tar disse utdanningene har en profesjonsutdanning i bunn og allerede er i jobb, har de ofte ikke like sterke insentiver for å fullføre en mastergrad som andre studenter. For å øke gjennomstrømningen mener universitetsdirektøren at det vil være nødvendig med forpliktende samarbeid mellom arbeidsgiver, student og UiT. Universitetsdirektøren vil derfor be om at SUV i samarbeid med Senter for karriere og arbeidsliv ved KSA utreder hvordan et slikt forpliktende samarbeid kan organiseres.

Nye krav til masterstudier

Myndighetene har undervegs i gjennomgangen av studieporteføljen innført nye og skjerpede krav til høyere utdanning generelt, og til masterutdanninger spesielt. Disse er gitt gjennom Kunnskapsdepartementets *Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning*, og NOKUTs *Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning*. SUV uttrykker i sin rapport en viss bekymring for om noen av UiTs masterprogram ikke tilfredsstiller de nye kravene som stilles til fagmiljø.

Alle studietilbud ved UiT vil innen utgangen av 2018 bli gjennomgått for å kontrollere og sikre at de tilfredsstiller alle nye krav. Universitetsdirektøren forutsetter at eventuelle fagmiljø som ikke tilfredsstiller de nye kravene vil bli avdekket i forbindelse med dette arbeidet.

Studieprogram med faglig overlapp

SUV har identifisert tre fagområder hvor det tilsynelatende er faglig overlapp: sosialfagene, IT-studier, og ledelsesutdanningene ved UiT. For de to førstnevnte er de involverte fakultetene

allerede i en prosess med koordinering av studie- og emnetilbudet. Universitetsdirektøren forutsetter at fakultetene fortsetter dette arbeidet, og at de legger frem sine vurderinger for SUV i løpet av våren 2018.

SUV har videre anbefalt at det settes ned en egen arbeidsgruppe som får i oppdrag å gå igjennom studietilbudene innenfor ledelsesfagene. Universitetsdirektøren ber styret om fullmakt til å utforme mandat og sammensetning av arbeidsgruppen.

Studieprogram som anbefales revidert eller nedlagt

Telemedicine and E-health

Programmet er engelskspråklig og har to studieretninger, Health og Technology, som tilbys av henholdsvis Helsefak og NT-fak. SUV anbefaler at master i Telemedicine and E-health revideres og at programmet ikke lyses ut for opptak før revidert program og studieplan er godkjent.

Helsefak har i sin høringsuttalelse opplyst om at studieprogrammet allerede er under ekstern evaluering. Evalueringsrapporten forventes ferdigstilt i oktober 2017. Helsefak viser til at Institutt for klinisk medisin er kritisk til en utsettelse av opptaket fram til studieprogrammet er revidert. Instituttet er bekymret for kontinuiteten i studiet, og de ønsker å ta opp studenter for å kunne tidlig iverksette endringer som vil inngå i det reviderte programmet.

NT-fak har i sin høringsuttalelse informert om at de vil foreslå å legge ned studieretningen i Technology. Dette begrunnes med at de vil etablere en studieretning innen helseteknologi på det femårige sivilingeniørstudiet i informatikk. De viser også til at rekrutteringen til studieretningen har vært svært lav over flere år.

Universitetsdirektørens vurderinger

Siden NT-fak foreslår å legge ned den ene av to studieretninger på programmet, vurderer universitetsdirektøren det som hensiktsmessig at opptaket til programmet stoppes i påvente av en revisjon. Universitetsdirektøren slutter seg derfor til SUVs anbefaling.

Funksjonshemming og deltakelse

SUV har anbefalt at erfaringsbasert master i funksjonshemming og deltakelse revideres. Det anbefales videre at programmet ikke lyses ut for opptak før revidert program og studieplan er godkjent.

Universitetsdirektørens vurdering

I høringsrunden er det ikke kommet noen innvendinger mot SUVs forslag. Universitetsdirektøren har ingen kommentarer utover de vurderinger som fremgår av rapporten og slutter seg til SUVs anbefaling.

Logopedi

I forbindelse med gjennomgangen av studieporteføljen ble det avdekket at fagmiljøet knyttet til masterprogrammet i logopedi var kritisk i henhold til kravene som stilles i Studietilsynsforskriften. SUV anbefalte at det skulle settes i gang umiddelbare tiltak for å styrke fagmiljøet tilknyttet studiet, og at programmet ikke kunne lyses ut dersom dette ikke var på plass i løpet av høsten 2017. HSL-fak har iverksatt strakstiltak for å styrke fagmiljøet, og programmet er utlyst og vil ta opp studenter høsten 2017. HSL-fak opplyser om at de nå arbeider med å rekruttere nye ansatte og å kvalifisere ansatte til toppstillinger, slik at studietilbudet kan videreføres og ta opp studenter også i 2018.

Universitetsdirektørens vurderinger

Det er et udekket behov for logopeder i landsdelen og det er bra at master i logopedi tar opp studenter høsten 2017. Samtidig er universitetsdirektøren klar på at kravene til fagmiljøets størrelse og kompetanse må dekkes. Universitetsdirektøren forutsetter derfor at HSL-fak sørger for at permanente løsninger for fagmiljøet er på plass innen studiet lyses ut for opptak høsten 2018.

Satellite Engineering

SUV anbefaler at masterprogrammet i Satellite Engineering revideres. Det anbefales videre at programmet ikke lyses ut for opptak før revidert program og studieplan er godkjent.

Universitetsdirektørens vurdering

I høringsrunden er det ikke kommet noen innvendinger mot SUVs forslag. Universitetsdirektøren har ingen kommentarer utover de vurderinger som fremgår av rapporten og slutter seg til SUVs anbefaling.

Statistikk

SUV anbefaler at masterprogrammet i statistikk slås sammen med masterprogrammet i matematikk. Videre anbefaler SUV at masterprogrammet i statistikk ikke lyses ut for opptak før revidert program og studieplan er godkjent.

NT-fak har avgitt en grundig høringsuttalelse vedrørende SUVs forslag. NT-fak støtter i utgangspunktet konklusjonene om å slå sammen statistikk og matematikk, men er skeptisk til at programmet i statistikk ikke lyses ut for opptak i påvente av revisjonen. NT-fak viser til at dette forslaget ser ut til å være basert på synspunkter om at programmet, slik det er i dag, er for dårlig, og at dette igjen er fundert på et synspunkt om at programmet, i tillegg til å ha et lite antall kandidater, også har svak gjennomstrømning. NT-fak viser til at instituttet i detalj har gått igjennom hver enkelt student på masterprogrammet i statistikk og redegjort for hvordan det har gått med dem. Med bakgrunn i dette argumenteres det for at frafallet i realiteten dreier seg om bare én enkelt student. Videre opplyser NT-fak om at det allerede er nedsatt en ekstern komite som også skal vurdere bachelorprogrammet i matematikk og statistikk. Komiteen vil trolig gjennomføre programbesøk i juni og komme med sin vurdering i løpet av høsten. NT-fak argumenterer for at en eventuell konklusjon vedrørende sammenslåing av masterprogrammene i matematikk og statistikk bør avventes til man har fått den eksterne komiteens vurdering av dette.

Universitetsdirektørens vurdering

Universitetsdirektøren er klar over at det kan være feilkilder i dataen på gjennomføring, spesielt når man opererer med så få studenter som tilfellet er med master i statistikk. Universitetsdirektøren stoler derfor på fagmiljøets redegjørelse for at frafall ikke er et stort problem for programmet. Likevel er universitetsdirektøren bekymret for læringsmiljøet på et program med så få studenter. Universitetsdirektøren finner det dog betryggende at NT-fak redegjør godt for hvor tett deres masterstudenter blir fulgt opp gjennom studieløpet, noe som også gjenspeiles i relativt gode tall på gjennomstrømning når man ser fakultet under ett.

Universitetsdirektøren deler NT-fak sin vurdering av at en eventuell sammenslåing mellom master i matematikk og statistikk bør avventes til den eksterne evalueringen er gjort. Universitetsdirektøren anbefaler derfor at opptaket til master i statistikk går som planlagt frem til evalueringen er gjennomført.

Master i matematikk og finans

SUV har anbefalt at master i matematikk og finans legges ned.

Universitetsdirektørens vurdering

NT-fak har selv foreslått å legge ned master i matematikk og finans. Per dags dato er det ingen studenter på programmet. Universitetsdirektøren foreslår derfor at studieprogrammet legges ned.

Veien videre

UiT har nå foretatt en omfattende og arbeidskrevende revisjon av hele studieporteføljen. Mange anbefalinger er gitt, og en rekke vedtak er fattet. Universitetet har nå en stor jobb foran seg med å følge opp både de konkrete vedtakene knyttet til enkelte studieprogram, og de mer generelle anbefalingene. Universitetsdirektøren vil i løpet av høsten 2017 orientere styret om en plan for oppfølging av vedtak og SUVs anbefalinger.

Universitetsdirektøren viser videre til at det ved UiT skal etableres ordninger som sikrer systematisk og jevnlig kontroll av studietilbudene. Dette er i tråd med skjerpede krav til institusjonenes kvalitetsarbeid og til strategisk utvikling av den samlede studieporteføljen (jf. *Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning*, kapittel 4), og følges opp i det pågående arbeidet med revisjon av UiTs kvalitetssystem for utdanningsvirksomheten². Ved å sikre systematisk og jevnlig kontroll av studietilbudene, vil behovet for og nødvendigheten av omfattende gjennomganger av hele studieporteføljen under ett bli betydelig redusert. Forslag til hvordan slik kontroll skal gjøres ved UiT vil bli lagt fram for styret i forbindelse med godkjenning av det nye kvalitetssystemet.

Jørgen Fosslund

konstituert universitetsdirektør Heidi Adolfsen
Studiedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandler: Øyvind H. Mikalsen

Vedlegg

- 1 Rapport Strategisk utdanningsutvalg - Gjennomgang av studieporteføljen del 2 - Erfaringsbaserte- og toårige masterprogram

² Styret ble orientert nærmere om planene for det nye kvalitetssystemet i sak 23/17